

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS
SPRENDIMAS**

DĖL KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETO TARYBOS SUDARYMO

2016 m. gegužės 5 d. Nr. SP-11
Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų 13 punkto 1 papunkčiu, atlikęs Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto 2016-04-13 posėdyje priimto nutarimo „prašyti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierių ištirti Kauno technologijos universiteto tarybos išrinkimo ir patvirtinimo aplinkybes“ pagrindu 2016 m. balandžio 13 d. pradėtą Kontrolieriaus tyrimą dėl Kauno technologijos universiteto tarybos sudarymo teisėtumo ir atsižvelgdamas į Kauno technologijos universiteto (toliau – KTU), Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimo (toliau – LAMPSS) pateiktą medžiagą, Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2015-10-05–2016-01-15 atliekamos analizės dėl valstybinių aukštųjų mokyklų tarybų sudarymo metu iš KTU gautus duomenis,

n u s t a t ė:

2016 m. vasario 3 d. raštu Nr. S-66 „Dėl Tarybų sudarymo analizės rezultatų“ Kontrolierius KTU pateikė minėtos analizės pagrindu padarytas šias išvadas:

„1) Raimondas Kuodis buvo patvirtintas „jau iš skirtų dėstytojų ar mokslo darbuotojų“ (pagal 2012 m. MSĮPPI 24 str. 4 d.), nors Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Raimondas Kuodis buvo skirtas nariu, nepriklausančiu universiteto personalui ir studentams;

2) Sigitas Stanys buvo patvirtintas „jau iš skirtų dėstytojų ar mokslo darbuotojų“ (pagal 2012 m. MSĮPPI 24 str. 4 d.), nors, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakyme, Sigitas Stanys buvo skirtas administracijos ir kitų darbuotojų;

3) Taryba nuo paskelbimo pradžios buvo tokia sudėtimi – 5 nariai, nepriklausantys universiteto personalui ir studentams, 4 nariai, priklausantys universiteto akademinei bendruomenei.“

Be to, minėtu raštu Kontrolierius paprašė dėl priimtų sprendimų sudarant Tarybą ir jų įvykdymo terminų informuoti Tarnybą.

KTU 2016-03-01 raštu Nr. DV10-193 „Dėl Tarybų sudarymo analizės rezultatų“ atsakė, kad „<...> Priimdamas 2012 m. birželio 20 d. nutarimą Nr. Nr. V3-S-47, Senatas vertino Tarybos narių R. Kuodžio ir S. Stanio atitiktį reikalavimui būti Universiteto dėstytojais ar mokslo darbuotojais ir nusprendė, kad jie šį reikalavimą tenkina.“

2016 m. kovo 8 d. raštu Nr. S-131 „Dėl Tarybų sudarymo analizės rezultatų paaiškinimo“ Tarnyba kreipėsi į KTU paaiškindama, kad:

„<...> Raimondas Kuodis buvo patvirtintas „jau iš skirtų dėstytojų ar mokslo darbuotojų“ (pagal 2012 m. [Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 7, 10, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 43, 44, 47, 48, 51, 55, 57, 66, 69, 70, 71, 73, 75, 95 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-1987] 24 str. 4 d.), nors Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Raimondas Kuodis buvo skirtas nariu, nepriklausančiu universiteto personalui ir studentams. Vadinasi, šis asmuo buvo patvirtintas kaip iš ne aukštajai mokyklai priklausančių narių. Todėl šis asmuo galėjo būti ne patvirtintas, o išrinktas pagal MSĮPPI 20 straipsnio 3 dalį. Raimondas Kuodis galėjo būti patvirtintas tik tuo atveju, jeigu Lietuvos Respublikos mokslo ir švietimo ministro įsakyme šis asmuo būtų nurodytas kaip skirtas iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų.

Taip pat Sigitas Stanys buvo patvirtintas „jau iš skirtų dėstytojų ar mokslo darbuotojų“ (pagal 2012 m. [Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 7, 10, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 43, 44, 47, 48, 51, 55, 57, 66, 69, 70, 71, 73, 75, 95 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-1987] 24 str. 4 d.), nors Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakyme Sigitas Stanys buvo skirtas administracijos ir kitų darbuotojų. Vadinasi, šis asmuo buvo pasiūlytas ne iš akademinės bendruomenės narių, kadangi pagal Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 53 straipsnio 1 dalį akademinės bendruomenės nariai yra mokslo ir studijų institucijų studentai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, kiti tyrėjai ir profesoriai emeritai. Administracijos pareigas einantys darbuotojai neįtraukiami į akademinės bendruomenės sąvoką. Todėl remiantis 2012 m. [Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 7, 10, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 43, 44, 47, 48, 51, 55, 57, 66, 69, 70, 71, 73, 75, 95 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-1987] 24 str. 4 d. Sigitas Stanys negalėjo būti patvirtintas kaip dėstytojas ar mokslo darbuotojas. Sigitas Stanys galėjo būti renkamas pagal 2012 m. [Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 7, 10, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 43, 44, 47, 48, 51, 55, 57, 66, 69, 70, 71, 73, 75, 95 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-1987] 20 straipsnio 3 dalį ir atstovauti akademinei bendruomenei pagal užimamas pareigas, priklausančias akademinei bendruomenei, tačiau tokia valia nebuvo išreikšta. Vadinasi, vietoje Sigito Stanio turi būti išrinktas naujas tarybos narys, priklausantis akademinei bendruomenei, t. y. dėstytojams ar mokslo darbuotojams, arba gali būti renkamas ir tas pats narys, tačiau turi būti įvykdytos rinkimo procedūros.“ (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

KTU 2016 m. balandžio 7 d. rašte Nr. DV10-307 „Dėl Tarybų sudarymo analizės rezultatų“ teigiama, kad „<...> Tvirtindamas R. Kuodžio ir S. Stanio kandidatūras Senatas vertino, ar jie

priklauso Universiteto dėstytojams ir mokslo darbuotojams ir sprendė, kad jie atitinka įstatymo keliamus reikalavimus ir yra priskirtini Universiteto dėstytojams ir mokslo darbuotojams. Tokią teisę Senatui suteikė Pakeitimo įstatymas, kuris nenumatė tokio ribojimo, kurį nurodote Jūs – t. y. kad Senatas galėjo patvirtinti tik tuos narius, kurie Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakyme buvo nurodyti kaip skirti iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų. <...> Universiteto Senatas pasinaudojo jam tiek Pakeitimo įstatymo, tiek Konstitucinio teismo išaiškinimo suteikta teise savo nutarimu patvirtinti Universiteto tarybos sudėtį, vertino jos dviejų narių – S. Stanio ir R. Kuodžio – priklausymą Universiteto dėstytojams ir mokslo darbuotojams ir nusprendė, kad jie gali būti Universiteto Tarybos nariais.“

Kontrolierius 2016-04-14 raštu Nr. S-185 „Dėl tyrimo pradėjimo ir informacijos pateikimo“ kreipėsi į KTU prašydamas:

„<...> 1) pateikti dokumentus, patvirtinančius minėtų konsultacijų¹ teikimą, ir konsultacijų turinį;

2) paaiškinti ir pagrįsti Tarybos narių R. Kuodžio ir S. Stanio atitikimą reikalavimui būti Universiteto dėstytojais ar mokslo darbuotojais ir jo (reikalavimo) tenkinimą;

3) paaiškinti ir pagrįsti minėtais Nutarimais Nr. V3-S-66 ir Nr. V3-S-58 nustatytą Tarybos kadencijos pabaigos datų skirtumą <...>“

KTU 2016-04-20 rašte Nr. DV10-357 „Dėl informacijos pateikimo“ paaiškino ir pateikė paaiškinimus pagrindžiančius dokumentus, išskyrus Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto posėdyje KTU atstovo minėtą Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2012 m. išaiškinimą. „2012 metų rudenį po to, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 7, 10, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 43, 44, 47, 48, 51, 55, 57, 66, 69, 70, 71, 73, 75, 95 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-1987 (toliau – Įstatymo pakeitimas) 24 straipsnio 4 dalimi buvo sudaryta Universiteto Taryba, raštu kreipėmės į LR švietimo ir mokslo ministeriją prašydami pateikti rekomendacinę nuomonę dėl patvirtintų Tarybos narių kadencijos trukmės (1 priedas). 2012 m. lapkričio 6 d. iš LR Švietimo ir mokslo ministerijos gavome raštą Nr. SR-5463 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo taikymo“ (2 priedas), kuriame buvo pasisakyta: „Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, manytume, kad aukštosios mokyklos tarybos nario kadencija turėtų būti skaičiuojama nuo tos dienos, kai sudaryta naujos sudėties aukštosios mokyklos taryba“. Be to, 2016 m. kovo 14 d. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento rašte Nr. V-2016-1691 „Dėl aukštųjų mokyklų kadencijos laikotarpio“ (3 priedas) buvo išsakyta teisinė nuomonė: „(...) vadovaujantis protingumo ir teisinio logiškumo principais, bet kurios sudarytos institucijos kadencijos terminas turėtų būti skaičiuojamas nuo paskutinio teisinio veiksmo (akto), kuriuo užbaigiama institucijos formavimo (sudarymo) procedūra. Mūsų nuomone, tokiu veiksmu (aktu), vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 20 straipsnio 3 dalimi, reikėtų laikyti senato (akademinės tarybos) pirmininko atliekamą viešą paskelbimą apie galutinę sudarytos tarybos sudėtį. Atitinkamai nuo šio viešo paskelbimo ir turėtų būti skaičiuojamas naujai paskirtos aukštosios mokyklos tarybos 5 metų kadencijos laikotarpis.“ Po to, kai 2012 m. spalio 1 d. buvo paskelbta naujai sudarytos KTU Tarybos sudėtis, KTU 2012 m. lapkričio 28 d. raštu Nr. DV4-92-65

¹ Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir kitų kompetentingų institucijų konsultacijos dėl Kauno technologijos Tarybos sudarymo.

(4 priedas) apie tai informavo Švietimo ir mokslo ministeriją ir jokių pastabų ar klausimų dėl Tarybos sudėties iš institucijos, įgyvendinančios steigėjo teises ir pareigas, nebuvo gauta.

<...> R. Kuodžio ir S. Stanio atitiktą reikalavimui būti Universiteto dėstytojais ar mokslo darbuotojais <...> vertino Universiteto Senatas 2012 m. birželio 20 d., patvirtindamas KTU Tarybos narių sąrašą. Papildomai pažymime, kad S. Stanys <...> užėmė įvairias akademinės pareigas <...> R. Kuodis <...> patvirtinimo Tarybos nariu metu jis ėjo docento pareigas <...>.

2012 m. birželio 20 d. KTU Senatas patvirtino 9 KTU Tarybos narius pagal 2012 m. balandžio 24 d. [Pakeitimo įstatymo] 24 straipsnio taisyklės. Po to, 2012 m. rugsėjo 24 d. buvo patvirtinti Universiteto studentų nustatyta tvarka kiti 2 Tarybos nariai. Senato pirmininkas 2012 m. spalio 1 d. paskelbė nutarimą dėl naujai patvirtintos KTU Tarybos sudėties paskelbimo. Šiame nutarime nurodyta KTU kadencijos pabaiga – 2017 m. rugsėjo 24 d., tačiau atsižvelgiant į tai, kad Universiteto taryba laikoma sudaryta ir jos kadencija turėjo prasidėti nuo to momento, kai Senato pirmininkas paskelbė jos sudėtį, tokia data nepagrįstai 6 dienomis sutrumpino KTU Tarybos kadenciją. Dėl šios priežasties Senatas, papildomai vertindamas KTU Tarybos teisėtumą, sudėtį ir kadencijos trukmę, 2015 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. V3-S-58 nurodė, kad KTU Tarybos kadencija trunka iki 2017 m. rugsėjo 30 d. – t. y. 5 metai nuo to momento, kai 2012 m. spalio 1 d. Senato pirmininkas paskelbė visos 11 narių turinčios, KTU Tarybos sudėtį. Tokį Tarybos įgaliojimų termino skaičiavimo pagrindumą ir teisėtumą patvirtina ir 2016 m. kovo 14 d. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento rašte Nr. V-2016-1691 „Dėl aukštųjų mokyklų kadencijos laikotarpio“ <...> išdėstyta teisinė argumentacija.“

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. V-455 „Dėl Kauno technologijos universiteto tarybos“ (toliau – 2011-03-18 Įsakymas) švietimo ir mokslo ministras paskelbė „<...> šios sudėties Kauno technologijos universiteto tarybą:

2.1. skirtas Kauno technologijos universiteto studentų atstovybės – Martynas Ubartas, studentas;

2.2. skirti Kauno technologijos universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų:

2.2.1. Ramutis Petras Bansevicius – Mechatronikos mokslo, studijų ir informacijos centro direktorius;

2.2.2. Giedrius Antanas Kuprevičius – Humanitarinių mokslų fakulteto dekanas;

2.2.3. Algirdas Šačkus – Sintetinės chemijos instituto direktorius.

2.3. skirtas Kauno technologijos universiteto administracijos ir kitų darbuotojų – Sigitas Stanys, Infrastruktūros prorektorius;

2.4. skirtas švietimo ir mokslo ministro kartu su Kauno technologijos universiteto senatu – Arūnas Laurinaitis, UAB koncerno „Achemos grupė“ viceprezidentas;

2.5. skirti švietimo ir mokslo ministro:

2.5.1. Regimantas Buožius – uždarnosios akcinės bendrovės „ACME kompiuterių komponentai“ direktorius;

2.5.2. Gintautas Galvanauskas – Danske Bank A/S Lietuvos filialo generalinis direktorius;

2.5.3. Mindaugas Glodas – UAB „Microsoft Lietuva“ generalinis direktorius Baltijos šalims;

2.5.4. Arvydas Janulaitis;

2.5.5. Raimondas Kuodis – Lietuvos banko Ekonomikos departamento direktorius. <...>“

Senatas, vadovaudamasis 2012 m. MSİPPI 24 straipsnio 4 dalimi, nutarė patvirtinti „<...> narius, skirtus iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų, dirbančių Kauno technologijos universitete:

prof. Ramutį Petrą Bansevicių, Mechatronikos mokslo, studijų ir informacijos centro profesorių;

prof. Rimantą Gatautį, Ekonomikos ir vadybos fakulteto Elektroninio verslo tyrimų centro direktorių;

prof. Algirdą Šačką, Sintetinės chemijos instituto direktorių;

prof. Sigitą Stanį, tarptautinių ryšių ir plėtros prorektorių;

dr. Raimondą Kuodį, Lietuvos banko valdybos pirmininko pavaduotoją, Kauno technologijos universiteto lektorių.“

Iš 2011-03-18 Įsakymo turinio matyti, kad dėstytojai ir mokslo darbuotojai į 2011 m. Tarybos narius skyrė Ramutį Petrą Bansevicių (Mechatronikos mokslo, studijų ir informacijos centro direktorius), Giedrių Antaną Kuprevičių (Humanitarinių mokslų fakulteto dekanas) ir Algirdą Šačką (Sintetinės chemijos instituto direktorius), Kauno technologijos universiteto administracija ir kiti darbuotojai – Sigitą Stanį (Infrastruktūros prorektorius), Raimondą Kuodį (Lietuvos banko Ekonomikos departamento direktorius) skyrė Švietimo ir mokslo ministras. Tačiau iš 2012-06-20 Senato nutarimo Nr. V3-S-47 „Dėl Kauno technologijos universiteto tarybos narių sąrašo patvirtinimo“ matyti, kad Tarybos nariai Sigitas Stanys ir Raimondas Kuodis buvo patvirtinti kaip nariai, skirti „iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų“.

Atkreiptinas dėmesys į KTU 2012-06-20 Senato posėdžio protokolo Nr. V1-S-8 (toliau – Protokolas) vieną iš svarstyty klausimą dėl KTU Tarybos sudėties. Pranešėjas rektorius prof. Petras Baršauskas teigė, kad „<...> Šiandien kalbame apie pereinamąjį laikotarpį, t. y. likusius keturis šios Tarybos kadencijos metus. <...> Rektorius pabrėžė, kad galimi du variantai: vienas labai radikalus – rinkti Tarybą iš naujo, nelaukiant tų keturių metų, arba pasinaudoti kitu variantu – Tarybą pertvirtinti Senate. <...> Diskusija kyla dėl dviejų tarybos narių: Sigitą Stanio ir Raimondo Kuodžio. Sigitas Stanys yra dėstytojas, tačiau jis buvo skirtas iš administracijos ir kitų darbuotojų. Tokia pati istorija su Raimondu Kuodžiu, kuris visada buvo dėstytojas valandininkas, dalyvaudavo gynimuose ir paskaitose, 0,25 etato dirbo dėstytoju. Visus kitus išorinius Tarybos narius Senatas turi įvertinti, ar jie tinka tęsti kadenciją ar ne. Jeigu Senatui tinka šis variantas, tada reikėtų balsuoti, patvirtinti Tarybos narius ir dirbti toliau. <...> Doc. [G. D.] pasiūlė balsuoti už atskirus asmenis [Tarybos narius], nes pvz. pats Raimondas Kuodys nebuvo iškeltas Universiteto darbuotoju, buvo deleguotas Lietuvos pramonininkų konfederacijos.

Prof. Petras Baršauskas pastebėjo, kad tokia pati situacija buvo ir su Sigitu Staniu, kuri iškėlė ne dėstytojai ir mokslo darbuotojai, o administracija. Senatui balsavus „prieš“ prieš vieną ar kitą kandidatą, situacija nebūtų labai maloni ir graži.

<...> Teisininkas [T. B.] pakomentavo, kad įstatymas, numatantis Tarybos perrinkimo patvirtinimo procedūrą nenurodo, koks balsavimas turi būti <...>“ (pabraukta – mūsų) (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

Iš minėto Protokolo turinio matyti, kad:

1) buvo apsispręsta „Tarybą pertvirtinti Senate“, nors 2012 m. MSİPPI 24 straipsnio 4 dalyje nustatyta tik tam tikrų Tarybos narių patvirtinimo galimybė; trūkstami Tarybos nariai turėjo būti renkami ir skiriami vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalimi;

2) buvo laikomasi pozicijos, kad Taryba yra pertvartinama, nes, anot teisininko T. B., 2012 m. MSĮPPI numatė „Tarybos perrinkimo patvirtinimo procedūrą“. Tačiau iš teisinio reguliavimo matyti, kad 2012 m. MSĮPPI 24 straipsnio 4 dalis reglamentavo ne Tarybos pertvartinimo, bet naujos Tarybos sudarymo procedūrą, vienus Tarybos narius patvirtinant, kitus – renkant ir skiriant pagal bendrąją Tarybos sudarymo procedūrą, nustatytą Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje. 2012 m. MSĮPPI nesuteikė Senatui įgaliojimų patvirtinti Tarybos perrinkimą;

3) posėdžio dalyviams buvo žinoma, kad Raimondas Kuodys buvo iškeltas ne Universiteto darbuotojų ir buvo deleguotas Lietuvos pramonininkų konfederacijos, o Sigitas Stanys iškeltas ne dėstytojų ir mokslo darbuotojų, bet administracijos, tačiau posėdyje balsavimu dėl formuluotės „Patvirtinti Kauno technologijos universiteto tarybos narius, skirtus iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų, dirbančių Kauno technologijos universitete“ Senato buvo nutarta, kad dr. Raimondas Kuodys ir prof. Sigitas Stanys į 2011 m. Tarybą buvo skirti iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų, nors 2012 m. MSĮPPI nesuteikė Senatui įgaliojimų balsavimu nei perrinkti Tarybos, nei patvirtinti Tarybos perrinkimą, nei išreikšti akademinės bendruomenės valios dėl Raimondo Kuodžio ir Sigitano Stanio patvirtinimo Tarybos nariais kaip jau skirtais iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų. Pastebėtina, kad KTU nepateikė KTU akademinės bendruomenės narių išreikštos valios skirti minėtus Tarybos narius į 2012 m. Tarybą, vykdytų rinkimų procedūrų faktą patvirtinančių duomenų;

4) posėdyje buvo kalbama apie „pereinamąjį laikotarpį, t. y. likusius keturis šios Tarybos kadencijos metus“, tačiau Senato pirmininkas 2012-10-01 nutarimu Nr. V3-S-66 „Dėl Kauno technologijos universiteto Tarybos sudėties paskelbimo“ nusprendė „paskelbti Kauno technologijos universiteto Tarybos sudėtį, pavedant jai vykdyti pareigas iki 2017 m. rugsėjo 24 d.“ Praėjus daugiau nei 3 m. nuo KTU Tarybos sudėties paskelbimo, t. y. 2015-11-18 Senato nutarimu Nr. V3-S-58 „Dėl 2012 m. patvirtintos Kauno technologijos universiteto Tarybos kadencijos pabaigos datos“, grindžiant Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalimi, kurioje reglamentuojama naujai sudaromos Tarybos formavimo procedūra, buvo nustatyta 2012 m. patvirtintos Kauno technologijos universiteto Tarybos kadencijos pabaigos data – 2017 m. rugsėjo 30 d. Ši data skaičiuojama nuo 2012 m. spalio 1 d. (suėjus įstatyminiam kadencijos terminui), kai buvo paskelbta Kauno technologijos universiteto taryba;

5) buvo ketinama „Tarybą pertvirtinti Senate“, nesudarant Tarybos teisės aktų nustatyta tvarka, tačiau priimtas nutarimas – „patvirtinti KTU tarybos narių sąrašą“.

Be to, pastebėtina, kad 2012-06-20 Senato nutarimu Nr. V3-S-47 „Dėl Kauno technologijos universiteto tarybos narių sąrašo patvirtinimo“ dr. Raimondas Kuodis buvo patvirtintas kaip KTU lektorius. Tačiau 2012-10-01 (t. y. po 3 mėn. 10 d.) Senato nutarimu Nr. V3-S-66 „Dėl Kauno technologijos universiteto Tarybos sudėties paskelbimo“ paskelbtos Tarybos sudėtyje dr. Raimondas Kuodis nurodytas kaip KTU Ekonomikos ir vadybos fakulteto Ekonomikos ir tarptautinės prekybos katedros docentas.

Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 7, 10, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 43, 44, 47, 48, 51, 55, 57, 66, 69, 70, 71, 73, 75, 95 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-1987 (toliau – 2012 m. MSĮPPI) 24 str. 4 d. nustatyta, kad „Senatas (akademinė taryba), nesilaikydama (nesilaikydama) šiame įstatyme nustatytos aukštosios mokyklos tarybos sudarymo tvarkos, gali patvirtinti valstybinės aukštosios mokyklos tarybos nariais narius, jau skirtus iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų. Studentų atstovybė, jeigu jos nėra, – visuotinis studentų susirinkimas (konferencija) gali

patvirtinti valstybinės aukštosios mokyklos tarybos nariu nari, jau skirtą iš studentų. Valstybinės aukštosios mokyklos tarybos nariais iš švietimo ir mokslo ministro kartu su aukštosios mokyklos senatu (akademine taryba) pasiūlytų asmenų ir asmenų, nepriklausančių aukštosios mokyklos personalui ir studentams, senatas (akademine taryba) gali patvirtinti atitinkamai 3 arba 4 tarybos narius, studentų atstovybė, jeigu jos nėra, – visuotinis studentų susirinkimas (konferencija) – viena tarybos nari. Nepatvirtintų valstybinės aukštosios mokyklos tarybos narių įgaliojimai nutrūksta atitinkamai nuo senato (akademinės tarybos) ir studentų atstovybės arba visuotinio studentų susirinkimo (konferencijos) sprendimų priėmimo dėl naujos tarybos patvirtinimo. Trūkstanti valstybinės aukštosios mokyklos tarybos nariai renkami ir skiriami vadovaujantis šiuo įstatymu.“ (pabraukta – mūsų).

Atkreiptinas dėmesys į 2012 m. MSĮPPI 24 straipsnio 3 dalį, kurioje išskiriamas Tarybų sudarymas ir patvirtinimas, nors to paties įstatymo 24 straipsnio 1, 2 dalyse kalbama tik apie sudarymą, 24 straipsnio 4 dalyje nustatytas Tarybos narių patvirtinimas, nors toje pačioje dalyje įtvirtinta nuostata, kad „nepatvirtintų valstybinės aukštosios mokyklos tarybos narių įgaliojimai nutrūksta atitinkamai nuo senato (akademinės tarybos) ir studentų atstovybės arba visuotinio studentų susirinkimo (konferencijos) sprendimų priėmimo dėl naujos tarybos patvirtinimo“. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad toks teisinis reglamentavimas sekė po Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo 2011 m. gruodžio 22 d. nutarimo, kuriame buvo suformuota akademinės bendruomenės savivaldos konstitucinė doktrina, priėmimo, 2012 m. MSĮPPI 24 straipsnio nuostatos turėtų būti aiškinamos vadovaujantis Konstitucinio teismo nutarimo nuostatomis.

Mokslo ir studijų įstatymo 53 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „akademinę bendruomenę sudaro mokslo ir studijų institucijų studentai, dėstytojai, mokslo darbuotojai, kiti tyrėjai ir profesoriai emeritai.“ „Administracija ir kiti darbuotojai“ nėra akademinės bendruomenės nariai. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad asmenys, „administracijos ir kitų darbuotojų“ skirti į Tarybos narius, negali būti laikomi akademinės bendruomenės skirtais ir akademinės bendruomenės atstovais Taryboje.

Konstitucinis teismas 2011 m. gruodžio 22 d. nutarime pažymėjo, kad „aukštųjų mokyklų akademinės bendruomenės savivalda sietina su inter alia demokratiniiais valdymo principais. Šie principai Konstitucijos 40 straipsnio 3 dalyje laidojamos aukštųjų mokyklų autonomijos kontekste apima inter alia tiesioginį akademinės bendruomenės dalyvavimą, lemiamą jos įtaką sudarant didžiausius įgaliojimus turinčią (-ias) aukštosios mokyklos valdymo instituciją (-as) <...>“. Taip pat Konstitucinis teismas konstatavo, kad „strateginius ir kitus valstybinės aukštosios mokyklos svarbiausius valdymo sprendimus turėtų priimti toks valdymo organas (taryba), kurio daugumą sudarytų tiesiogiai akademinės bendruomenės skiriami nariai ir kurį sudarant akademinės bendruomenės tiesiogiai paskirti nariai turėtų lemiamą įtaką ir priimant šio organo sprendimus <...>. <...> pagal Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalį valstybinės aukštosios mokyklos akademinė bendruomenė tiesiogiai gali skirti 3 iš 9 arba 4 iš 11 tarybos narių (vienas tarybos narys yra studentų atstovas, du arba trys – dėstytojų ir mokslo darbuotojų atstovai). <...> Kiti 6 iš 9 arba 7 iš 11 valstybinės aukštosios mokyklos tarybos narių nėra tiesiogiai skiriami akademinės bendruomenės:

– vienas tarybos narys yra skiriamas administracijos ir kitų darbuotojų <...>;

– kitus 4 iš 9 arba 5 iš 11 tarybos narių taip pat skiria švietimo ir mokslo ministras iš bet kurių juridinių ir fizinių asmenų pasiūlytų kandidatų, nepriklausančių aukštosios mokyklos personalui ir studentams (inter alia akademinėi bendruomenei) <...>“ (pabraukta – mūsų).

Siekdama gauti įstatymų leidėjo išaiškinimą, Taryba 2015 m. spalio 7 d. raštu S-385 kreipėsi į Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetą, prašydama „pateikti išaiškinimą apie tai, kaip turėtų būti suprantama Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 7, 10, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 43, 44, 47, 48, 51, 55, 57, 66, 69, 70, 71, 73, 75, 95 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo (2012-04-24) 24 straipsnio 4 dalyje nustatyta Tarybos narių patvirtinimo procedūra ta apimtimi, kurioje nustatyta, kad „Senatas (akademinė taryba), nesilaikydama (nesilaikydama) šiame įstatyme nustatytos aukštosios mokyklos tarybos sudarymo tvarkos, gali patvirtinti valstybinės aukštosios mokyklos tarybos nariais narius, jau skirtus iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų“. Minėto įstatymo 24 straipsnio 4 dalį siejant su Mokslo ir studijų įstatymo (2009-05-12) 20 straipsnio 3 dalimi, kyla klausimas, kaip turėtų būti aiškinamas žodžių junginys „narius, jau skirtus iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų“ (pabraukta mūsų). Ar šiuo atveju omenyje turimi iki 2012 m. sudarytos Tarybos nariai: 1) skirti iš asmenų, kurie, be kitų pareigų aukštojoje mokykloje, ėjo dėstytojų ar mokslo darbuotojų pareigas; ar 2) skirti dėstytojų ir mokslo darbuotojų, kaip buvo nustatyta 2009-05-12 redakcijos Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje“.

Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas, atsakydamas į anksčiau minėtą prašymą, 2015 m. lapkričio 10 d. raštu pateikė Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento nuomonę, kad „vertinant žodžių junginio „nariai, skirti iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų“ reikšmę, reikėtų sistemiškai analizuoti visas Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas, reguliuojančias aukštųjų mokyklų tarybų sudarymo tvarką. Pažymėtina, kad 2009-05-12 redakcijos Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyti tik subjektai, įgalioti rinkti (skirti) narius į aukštosios mokyklos tarybą, tačiau nenurodyti asmenys, kurie gali būti renkami (skiriami) į minėtą aukštosios mokyklos valdymo organą. Tačiau būtina atkreipti dėmesį, kad nors įstatymas ir konkrečiai nenustato asmenų, kuriuos gali skirti mokslo darbuotojai ir dėstytojai, pagal bendrus atstovavimo valdymo organuose principus, į aukštojo mokslo tarybą [aukštosios mokyklos tarybą, mūsų pastaba] šie asmenys būtent ir skiria atstovus iš savo tarpo, t. y. mokslo darbuotojus ir dėstytojus, kurie ir atstovauja šios akademinės bendruomenės interesus <...>“ (pabraukta mūsų).

Vertinant sisteminiu požiūriu minėto Konstitucinio teismo nutarimo nuostatas, susijusias su akademinės bendruomenės atstovavimu Taryboje, ir jo pagrindu 2012 m. MSĮPPI 24 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas nuostatas, pažymėtina, kad Tarybos sudėtis yra aiškiai siejama su akademinės bendruomenės atstovavimu. Minėta Konstitucinio teismo pozicija apie tiesiogiai akademinės bendruomenės narių skiriamus narius į Tarybą pabrėžia akademinės bendruomenės pasirinkimo Tarybos nario atžvilgiu svarbą. Tokiu atveju, sudarant Tarybą, svarbu, kad akademinės bendruomenės narių skyrimas į Tarybos narius būtų kilęs iš akademinės bendruomenės valios ir pasirinkimo. Mokslo ir studijų įstatymo 20 str. 3 dalis, dėl kurios konstitucingumo 2014 m. pasisakė Konstitucinis teismas, patvirtina ir paaiškina akademinės bendruomenės atstovavimo Taryboje svarbą. Minėto įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „<...> kiti akademinės bendruomenės nariai <...> skiria atitinkamai ne daugiau kaip 4 arba 5 narius <...>“ (pabraukta – mūsų).

Užtikrinamas akademinės bendruomenės savivaldos principo laikymąsi Senatas, neviršydamas įgaliojimų, galėjo patvirtinti tik tuos Tarybos narius, kurie buvo tiesiogiai skirti dėstytojų ir mokslo darbuotojų, ir kurie buvo skirti atstovauti akademinę bendruomenės interesus, akademinės bendruomenės valią išreiškiant rinkimų procedūra. MSĮPPI 24 straipsnio 4 dalis Senatui nesuteikė įgaliojimų išrinkti akademinės bendruomenės atstovų, kurių rinkimo ir skyrimo procedūroje nedalyvavo akademinė bendruomenė ir jų tiesiogiai neskyrė, į Tarybą. Todėl pagrįstai manytina, kad galimybė patvirtinti Tarybos nariais narius, jau skirtus iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų, turi būti grindžiama akademinės bendruomenės savivaldos konstitucine doktrina ir jos pagrindu Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatytais Tarybos sudarymo principais ir nukreipta į teisėtą Tarybos sudėtį.

Pažymėtina, kad įstatymų leidėjo nustatyta teisė Senatui (akademinei tarybai) sudaryti Tarybą, nesilaikant Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos Tarybos sudarymo tvarkos, nepaneigia pareigos sudaryti teisėtą Tarybą, t. y. sudarant Tarybą turi būti atsižvelgiama į Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje įtvirtintus Tarybos sudarymo principus ir Konstitucinio teismo 2011 m. gruodžio 22 d. nutarime išdėstyta poziciją tiek, kad būtų užtikrinamas Tarybos, kurios daugumą sudarytų tiesiogiai akademinės bendruomenės skiriami nariai ir kurių sudarant akademinės bendruomenės tiesiogiai paskirti nariai turėtų lemiamą įtaką priimant Tarybos sprendimus (Konstitucinio Teismo 2011 m. gruodžio 22 d. nutarimas). Tokią poziciją patvirtina ir 2012-03-14 MSĮPPI projekto aiškinamajame rašte pateiktos nuostatos „tikslinti tarybos, kaip valstybinės aukštosios mokyklos kolegialaus valdymo organo, sampratą ir kompetenciją, atsisakant nuostatų, prieštaraujančių Lietuvos Respublikos Konstitucijai arba pasirinkus tokį valstybinės aukštosios mokyklos valdymo struktūros modelį, pagal kurį taryba būtų taip pat akademinei bendruomenei atstovaujantis (t.y. jos sudaryme lemiamą įtaką turėtų aukštosios mokyklos akademinė bendruomenė) ir jos savivaldą įgyvendinantis kolegialus valdymo organas <...>“ (pabraukta mūsų).

Kauno technologijos universiteto Akademinės etikos kodekso (toliau – Kodeksas), patvirtinto Kauno technologijos universiteto senato 2012 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. V3-S-1, 2 dalyje yra nustatyta, kad „Universitete pripažįstamos Didžioji Europos universitetų ir Europos tyrėjų chartijos, Europos Sąjungos bendros studijų ir mokslinių tyrimų erdvės deklaracijos ir nuostatos, ugdoma ir gerbiama kompetencija, profesionalumas, iniciatyvumas, pareigingumas ir atsakomybė“, o 3.2. dalyje nustatyta, kad „Kiekvienas Universiteto bendruomenės narys: 3.2.1. paiso Universiteto bendrųjų interesų ir kiek gali padeda įgyvendinti jo keliamus tikslus <...>“. TUA-MCO Aukštųjų mokyklų etikos kodekso gairių (toliau – Gairės; angl. *Magna Charta Observatory*) 2.2. dalyje nustatyta, kad „Etikos kodeksas turėtų puoseleli šiuos principus: <...>

ii) nešališkumą, teisingumą ir antidiskriminaciją;

iii) atsakomybę, skaidrumą ir nepriklausomybę;

<...>“ (pabraukta mūsų).

Apribojimas akademinei bendruomenei išreikšti savo valią prieštarauja Kodekso akademinės laisvės ir atsakomybės principui ir Gairių teisingumo, atsakomybės ir skaidrumo principams.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad vykdant 2012 m. Tarybos narių sąrašo patvirtinimo procedūrą nebuvo vadovaujamas 2012 m. MSĮPPI 24 straipsnio 4 dalyje ir

Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta Tarybos sudarymo procedūra, ir konstatuotina, kad:

1) Sigito Stanio ir Raimondo Kuodžio patvirtinimas Tarybos nariais 2012 m. KTU Taryboje prieštaravo 2012 m. MSĮPPI 24 straipsnio 4 dalyje ir Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatytai Tarybos sudarymo tvarkai ta apimtimi, kurioje nustatyta, kad „Senatas <...> gali patvirtinti valstybinės aukštosios mokyklos tarybos nariais narius, jau skirtus iš dėstytojų ir mokslo darbuotojų. <...> Trūkstanti valstybinės aukštosios mokyklos tarybos nariai renkami ir skiriami vadovaujantis šiuo įstatymu“, ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo 2011 m. gruodžio 22 d. nutarime išplėtotam akademinės bendruomenės savivaldos principui;

2) Senato pirmininkas, 2012 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. V3-S-66 „Dėl Kauno technologijos universiteto Tarybos sudėties paskelbimo“ pavesdamas Kauno technologijos universiteto Tarybai vykdyti pareigas iki 2017 m. rugsėjo 24 d., t. y. nustatydamas Tarybos kadenciją, ir nepaisydamas akademinės bendruomenės valios skirti atstovus į Tarybą 5 m. kadencijai bei pranešėjo rektoriaus prof. Petro Baršausko išsakytos pozicijos Tarybos pertvirtinimą Senate sieti su pereinamuoju laikotarpiu, t. y. likusiais keturiais Tarybos kadencijos metais, viršijo Senato pirmininkui Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatytus įgaliojimus;

3) Senatas 2015 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. V3-S-58 „Dėl 2012 m. patvirtintos Kauno technologijos universiteto Tarybos kadencijos pabaigos datos“ nustatydamas 2012 m. patvirtintos Kauno technologijos universiteto Tarybos kadencijos pabaigos datą ir aiškindamas Mokslo ir studijų įstatymo 20 straipsnio 6 dalyje nustatytos Tarybos 5 m. kadencijos pradžią ir pabaigą viršijo Senatui nustatytus įgaliojimus ir apribojo galimybę akademinėi bendruomenei išreikšti savo valią.

Kontrolierius, įvertinęs KTU pateiktus dokumentus bei teisinį reglamentavimą, atsižvelgdamas į Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto 2016-04-13 posėdyje priimtą nutarimą „prašyti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierių ištirti Kauno technologijos universiteto tarybos išrinkimo ir patvirtinimo aplinkybes“ ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi, 18 straipsnio 12 dalies 1 punktu,

n u s p r e n d ė:

Informuoti Kauno technologijos universitetą ir Švietimo ir mokslo ministeriją apie Kontrolieriaus nustatytus akademinės etikos ir procedūrų pažeidimus.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas